ORĘDOWNIK POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Abonament:
kwartalnie: w ekspedycji . . . . 180.00 mk.
„ na poczcie . . . . 189.00 mk.
numer pojedyńczy . . . . 10.00 mk.

Dział urzędowy ⊟ nieurzędowy

Koźmin, środa dnia 26-go kwietnia 1922 r.

Ogłoszenia:
wiersz nonparelowy lub miejsce jego . . . . . 10.00 mk.
wiersz reklamowy w dziale nieurzędowym . . . . 20.00 mk.
Dla ogłaszających z poza powiatu 50 % więcej

Nr. 33 | Za redakcję: Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie. Wychodzi 2 razy tyg. Ogłoszenia przyjmuje sie do wtorku i piątku godz. 9 przedpoł. | Druk: ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE. Nakład własnej księgarni. Telefon 34. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin | Rok 35

Dział urzędowy

Nr. 195. Celem umożliwienia chorym znajdującym się w tutejszym szpitalu powiatowym uczęszczania na nabożeństwo kościelne, zbudowane w szpitalu ołtarz szpitalny.

Na cel ten darowano następujące dary:

1. jego Uminencja ks. Kardynał i Prymas Dr. Dalbor z Poznania: kamień z relikwiami na ołtarz.
2. ksiądz proboszcz Flach z Koźmina:
   1 ołtarz całkowity stary, dawniej w klasztorze umieszczony.
3. siostra przełożona Rafaeli z Krobi:
   1 albe, 3 ampołki z tacą, 1 pulpit do mszału, $6^1/_2$ metra koronki do obrusa i 5 metrów koronki do bielizny mszalnej.
4. pani Podlewska z Koźmina!
   2 ornaty, 1 cingulum, 1 pudełko z wszelkiemi przyborami do mszy św. jak kielich z patyną, mały mszał, pulpit, 2 ampołki z tacką, dzwoneczek, naczynie do oleju św. jeszcze napełnione olejem św., mały obrus ołtarzowy i wszystkie przybory do kielicha mszalnego.
5. pan Banachowicz z Koźmina:
   2 ławki, 1 klęcznik, 1 skarbone, podium przed ołtarz, 2 stojaki do drzewek przy ołtarzu i mały cokół do krzyża na ołtarzu.

Oprócz tego odnowił pan Banachowicz cały ołtarz i okna kaplicy.

6. pani Wehmer z Koźmina:
   dywan przed ołtarz.

Podając powyższe do łaskawej wiadomości składam Szanownem Ofiarodawcom za powyższe dary serdeczne „Bóg zapłać“. Nr. dz. 1/22 W. P.

Koźmin, dnia 12. kwietnia 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Czarnecki

Nr. 196. Zwirówkę Koźmin—Łagiewniki zamyka się z dniem dzisiajszego ogłoszenia od stacji 6,2 klm. do 8,1 klm. z powodu sypanie nowej powłoki, aż do odwołania. — L. dz. 179/22 W. B. —

Koźmin, dnia 13 kwietnia 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Czarnecki.

Nr. 197. W katolickiej gminie szkolnej Małe Zalesie na przeciąg 6 lat wybrany i przezemnie zatwierdzony został na rendanta Kasy szkolnej p. Jan Pospiech gospodarz w Małym Zalesiu. — L. dz. 65/22 S. O. I. —

Koźmin, dnia 21. kwietnia 1922 r.

Starosta. w z. Andrzejczak.

Nr. 198. Następujące osoby zamierzają z powiatu tutejszego wyprowadzić się do Niemiec.

1. Gottlieb Littke, syn gospodarski z Gumienic
2. Jadwiga Welc, córka robotnika z Gumienic
3. Emil Hartert, syn gospodarski z Elżbietkowa wraz z rodziną

Osoby i urzędy, mające jąkiekolwiek pretensje do powyższych osob, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 24. kwietnia 1922

Starosta
w zast. Andrzejczak

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 199. 1. Powołując się na rozporządzenie, zawarte w ostadnim numerze Urz. Gaz. Szk str. 52 i 54 proszę P. P. Kierowników szkół kat., aby,

a) ofiary zebrane przy sposobności obchodu dnia 3 maja na T. C. L. wpłacali blankietem nadawczym na moje osobiste konto w P. K. O. Nr. 201,863!

b) spowodowali kasy szkolne do bezzwłocznego przekazania 800 mk. prenumeraty Administracji „Skoły Powszechnej“, Warszawa, Bagatela 12, na ich konto Nr. 30,203 i mnie krótko o wykonaniu tego polecenia uwiadomili, przesyłając listę zmud.

2. Gdzie się znajdują dzieci głuchonieme lub ociemniałe, które zkońcem sierpnia r. b. ukończą 7-my rok życia a nie przekroczyły jeszcze 11-tego, tam zechcą P.P. Kierownicy podać mi **odwrotnie** na karcie pocztówej ich nazwiska wraz z datą ich urodzenia, nazwiskiem i stanem rodziców i bliższemi szczegółami.

3. Po Wielkanocy zaczyna się nauka o godz 8.

Koźmin, dnia 24. kwietnia 1922 r.

Inspektor szkolny, Chojecki.

Nr. 100. P. P. przewodniczących obszar dworskich oraz sołtysów wzywam niniejszem na konferencją miesięczną która się odbędzie dnia 1. maja 1922 o godzinie dziesiątej przedpoł. w lokalu p. Grodzkiego.

Na ważność spraw jest przybycie wszystkich Panów konieczne.

Koźmin, dnia 24. kwietnia 1922 r.

Komisarz obwodowy
Jarocinski

Dział nieurzędowy

Sprawy polskie

KURATOR OKRĘGU SZOLNEGO W WILNIE.

Warszawa. Karatorem okręgu naukowego wileńskiego mianowany został p Zygmunt Gąsiorowski, ostatnia kurator okręgowego naukowego pomorskiego.

OSADY NA SPRZEDAŻ

(Rzp.) — Grudziadz, 18. kwietnia. Powiatowy Urząd Ziemski w Grudziądzu ogłasza, że ma na sprzedaż kilka 70-cio morgowych osad. Reflektanci winni zgłaszać się do Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Grudziądzu przy ul. Młyńskiej 19. Osady znajdują się w odległości 8 kilometrów od miasta Koronowa.

JAK ZARADZIĆ ZNISZCZONYM BANKNOTOM?

W obiegu znajdują się bardzo często banknoty 5, 10, 20 a nawet 100 mk. tak zniszczone, że trudno w nich się wogóle dopatrzeć pieniędzy. Z łatwością można by temu zaradzić w następujący sposób: kupcy, rzemieślnicy oraz restauratorzy, przyjmując podarte banknoty, nie puszczalicy ich więcej w obieg, a wymieniali co pewień czas w bankach, względnie filjach P. K. K. P., które dalej powtarzałyby tę samą czynność w stosunku do głównej centrali w Warszawie. Oczywiście byłoby to tylko możliwem, jeżeli centrala w Warszawie pamiętałaby o dostarczenie dostatecznej ilości nowych banknotów dla filji prowincjonalnych.

Kolejnictwo polskie. Ministersrwo kolei żelaznych komunikuje nastąpujące dane, dotyczące ruchu na sieci kolei państwowych:

Ogólna długość eksploatacyjna linji kol. wynosiła w początku rb. 15 647 5 km., po potrąceniu zaś odcinków zamkniętych dla ruchu — 15 611 3 km. Przebieg pociągów ruchu osobowego wynosi 9 978 288 pociągo-km. ruchu towarowego — 6 639 982 pociąg. km. Przebieg wagonów taboru osobowego wynosił 267 005 254 osio-km., wagonów taboru towarowego: ładowanych — 330 508 682 osio-km., próżnych 166 469 380 osio-km. Przebieg ciężaru pociągów (brutu) ruchu osobowego wynosił 2 138 602 000 ton-km., pociągów ruchu towarowego — 3 745 115 006 ton-km.

Załadowano na stacjach kolei polskich 572 281 wagonów,

Przyjęto od kolei zagranicznych 184 846 wagonów ładownych.

Dane powyższe obejmują 8 dyrekcji kolejowych a mianowicie: Warszawska, Radomska, Krakowska, Lwowska, Stanisławowska, Poznańska, Gdańska i Wileńska.

Wiadomości miejscowe

Koźmin. Z rąk obcych wykupił p. M. Matuszkiewicz od p. Hirscha Hotel pod Orłem wraz spedytorstwem i prowadzić będzie takowy pod własną firmą. Nowemu pionierowi rodzimego handlu zasyłamy tą drogą staropolskie „Szczęść Boże“.

— Swój interes zegarmistrzoski i złotniczy przeniósł p. A. Sempiński do własnych ubikacji Rynek 5 (dawniej drogerja p. Wyrzykowskiego) i życzymy Mu na nowem miejscu wszelkiej pomyślności.

— Skład rowerów i warsztat reparacyjny takowych założył p. Bronisław Dymel przy ulicy Klasztornej 27. Szanownej Publiczności polecamy Go specjalnie ze względu na to, że jest to chrześcijańskie przedsiębiorstwo. „Szczęść Boże“.

Wiadomości pozamiejscowe

Ostrzeżenie dla podróżujących z Poznania do Krakowa przez Górny Śląsk. Jadąc przez Górny Śląsk z Poznania do Krakowa i z powrotem, nie należy ze sobą wieść żadnej broni i amunicji, ponieważ wojska plebiscytowe „Włosi wraz z asystą niemiecką“, robią rewizję w wagonach transitowych przez Śląsk i konfiskują wszelką broń i amunicję, mimo to, że się ma pozwolenie władz polskich. Przed paru dniami spotkało i mnie to, mimo że miałem pozwolenie na broń, odebrano mi rewolwer, i jak słyszałem od podróżnych w pociągu, spotkało to już niestety niejednego Polaka. Sądze, że nie leży to w naszym interesie, aby Niemcy gromadziły tanim kosztem bo drogą konfiskaty broń na Śląsk. Wszystkie gazety proszę o przedruk. Jeden z podróżnych. E. J.

Prośba. Z Legją Ochotniczą z Wrześni wyruszył latem r. 1920 mąż mój, o którym wiadomości nie mam. Adres jego ostatni: Starsz szer. Jan Michalak 8 komp. II. baon 157 pułk piech. rezerw. w polu przydzielony do 10 komp. 137 p. p. Ktoby wiedział cośkolwiek o moim mężu, proszę o łask. uwiadomienie pod adresem: Agnieszka Michalakowa, Września, ul. Strzałkowska 2. Inne gazety proszę o łask. powtórzenie.

Poznań. Rada miejska na jednem z ostatnich posiedzeń uchwaliła zaprosić do Poznania posłów z Wileńszczyzny. Jak się dowiadujemy, zaproszenie zostało przyjęte i przyjazd posłów wileńskich do Poznania nastąpi dnia 3 maja. Salę Rady miejskiej zdobią herby miast województwa poznańskiego. Ponieważ herby były malowane za czasów pruskich' nazwy miast podano w brzmieniu niemieckiem. Obecnie rażące te napisy zmieniono na polskie, usuwając w tym sposòb jeszcze jeden z pozostałych w mieście śladów niemczyzny.

Spełnienie wyroku śmierci. W środę rano stracony został przez rozstrzelanie urzędnik wojskowy XI. rangi Tadeusz Koszewski z Poznania, zasądzony na karę śmierci za sprzeniewierzenie blisko pół miljona marek pieniędzy skarbowych. Kwotę tę, jak się dowiadujemy, pokryła rodzina straconego, mimo to Naczelnik Państwa odrzucił prośbę o ułaskawienie jedynie z uwagi na to, że przestępstwa defraudacji dopuścił się oficer. Skazaniec umierał z godnością oficera, przygotowany na tę chwilę przez kapelana więzienia śledczego.

Grudziądz. Zamordowano tu w straszny sposób niejaką Stanisławę Walczykównę, pochodzącą z pow. mławskiego. Morderstwo dokonane zostało około północy i spostrzegła je pierwsza p. Wyszewska, u której zamordowana mieszkała. Gdy weszła ona do pokoju ujrzała straszny widok. Na ziemi przy kanapie, leżała zupełnie ubrana Walczykówna w straszny sposób pocięta brzytwą, nie dająca żadnych znaków życia. Obok niej stał morderca, który Wyszewskiej oznajmił, iż W. odebrała sobie życie i prosił ją, aby poszła uwiadomić o tem policję kryminalną. Po zawiadomieniu policji zastano przy drzwiach w ostatnich drganiach z przerżniętym gardłem leżacego mordercę.

Co było powodem tajemniczego morderstwa i samobójstwa — niewiadomo Przy zwłokach zamordowanej znaleziono korespondencję, z której można wnioskować, iż morderca jej nazywa się Reichwald i był jej kochankiem,

Cios śmiertelny zadał jej morderca z tyłu w szyję; która jest w najokropniejszy sposób pocięta, również twarz i ręce pokaleczone, co świadczy, iż ofiara stoczyła walkę straszną z mordercą. Śledztwo w toku.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że morderca i samobójca nazywa się Stanisław Majewicz, urodzony dnia 10. 11. 1871 r. i pochodzi z Równego na Wołyniu.

Tczew. Przytrzymano 14-letniego chłopca Bronisława Gegę z Moszczanic pod Krakowem, który skradł pewnemu urzędnikowi tamtejszemu 10 000 mk., i udał się do Warszawy koleją, siedząc przez cały czas jazdy między buforami. W Warszawie wykupił sobie bilet do Gdańska, skąd zamierzał wyjechać do Ameryki.

Tczew. Policja tutejsza przytrzymała niejaką Joannę Skibowską z Szczerbięcina (pow. tczewski), która jest podejrzaną o morderstwo, dokonane na swem dziecku.

Puck. (Burmistrz tknięty paraliżem). Podczas posiedzenia Magistratu został tknięty paraliżem burmistrz kom. J. Sulecki. Przywołany lekarz stwierdził, że została sparaliżowana lewa strona ciała. Zamierza on wycofać się z pracy publicznej i powrócić do Torunia. Zastępstwo burmistrza objął radca Magistratu, kupiec p. Miotk.

Gdańsk. (Polski urząd pocztowy na głównym dworcu). Jak się dowiaduje „Danz. Ztg.“, zamierza polska dyrekcja poczt i telegrafów urządzić w domu noclegowym na dworcu głównym przy Stadtgraben polski urząd pocztowy, Gmach ten został już w tym celu opróżniony. „Danz. Ztg.“ dodaje oczywiście od siebie, że zamiar ten nie daje się usprawiedliwić żadnemi przepisami konwencji polsko-gdańskiej i stoi w najostrzejszym przeciwieństwie do wszelkich dotychczasowych układów.

W naszym Rejestrze H. A. 36. (Firma Leopold Głogowski Borek) zapisano dzisiaj co następuje:

Firma została wymazaną.

Koźmin, dnia 22. kwietnia 1922 r.

Sąd powiatowy

W naszym Rejestrze H. A. 150 (Firma Paul Scholz Koźmin) zapisano dzisiaj co następuje:

Firma została wymazaną

Koźmin, dnia 22. kwietnia 1922 r.

Sąd powiatowy

W naszym Rejestrze Spółkowym zapisano dzisiaj pod nr. 3 (Bank ludowy w Dobrzycy Sp. zap. z nieograniczoną odpowiedz.) co następuje:

Statutem z dnia 5. marca 1922 zniesiono Statut z dnia 4. stycznia 1898 r.

Koźmin, dnia 19. kwietnia 1922.

Sąd powiatowy

W naszym Rejestrze Spółkowym zapisano dzisiaj pod nr. 5: (Bank ludowy, Sp. zap. z nieogr. odpowiedz. Borek) co następuje:

Statutem z dnia 28. czerwca 1922 zniesiono statut z dnia 4. czerwca 1894 r.

Koźmin, dnia 19. kwietnia 1922.

Sąd powiatowy

Podajemy do publicznej wiadomości,

że od 1-go maja b. r.

urzędować się będzie w tutejszym Magistracie

przedpoł. o godz. 8-ej do 1-szej

popoł. od godz. 4-tej do 6-tej

Dla publiczności są godziny urzędowe tylko przed południem i to:

w Magistracie od 8-ej do 1-szej

w Urzędzie Stanu Cywilnego od godz. 9-tej do godz. 12-tej

Magistrat

Rozmaitości

Lampa która się pali przez trzy lata. Wynalazek lampy elektrycznej, palącej się bez prądu bezustannie przez lat trzy, jest jedną z ostatnich sensacji nowojorski. Jak „New Vork Tribunie“ donosi wynalazek ten włoskiego inżyniera Juana Tomadellego nazywany został przez fabrykantów „zakorkowanem we flaszcze słońcem“. Sekret fabrykacji jest dniem i nocą strzeżony przez specjalnych detektywów, którzy uzbrojeni czuwają około laboratorjum w New Jerscy, gdzie się odbywają próby. Lampa pali się jak twierdzi wynalazca bez żadnego źródła elektrycznego, za pomocą miniaturowej świeczki metalowej, której skład jest tajemnicą. Lampa ta pono świeci, nie podnosząc temperatury ponad 10 stopni Fahrenheita zamiast 100 stopni, do których dochodzi żarówka elektryczna. Fabrykować można ją we wszelkiej sile od zwykłej domowej lampki aż do projektorów kinematograficznych i lamp łukowych do oświetlania ulic. Koszt lampy domowej wynosi około 12 szylingów a ma się ona już w lecie ukazać w handlu.

Ruch w Towarzystwach

Walne Zebranie Tow. Czerwonego Krzyża odbędzie się w nieezielę, dnia 30. kwietnia b. r. o godz. 5 na salce Domu Katolickiego. Porządek obrad: 1. zagajenie i wybór biura, 2. odczytanie protokółu z Walnego Zebrania i sprawozdanie z działalności, 3. sprawozdanie kasowe, 4. udzielenie pokwitowania, 5. referat z Walnego Zebrania Delegatów w Poznaniu, 6. sprawa Wielkiego tygodnia w maju b. r., 7. podwyższenie składek, 8. obór Zarządu i 9. wolne wnioski. O liczny udział prosi Zarząd.

Ofiary i pokwitowania.

Hojne ofiary na rzecz T-wa Pomoc Inwalidom Polskim. P. Bogusław Lubieński z Kięczyna (pow. Szamotulski) ofiarował na fundusz T-wa Pomoc Inwalidom Polskim, pozostałym po poległych i Weteranom z roku 1863, 500 000 mk. (pięćset tysięcy mk.), p. Seweryn Szulc z Drożków (pow. Kępiński) zadeklarował na zebraniu informacyjnem, zwołanem w celu organizacji Komitetu Powiatowego pominnionego T-wa, 250 000 mk. (dwieściepięćdziesiąt tysięcy mk.).

W imieniu wszystkich ofiar wojny, składa T-wo hojnym ofiarodawcom serdeczne Bóg zapłać, dziękując za zacne ich czyny, dowodzące głębokiego zrozumienia zdrowotności akcji ratowniczej, prowadzonej przez T-wo Pomoc Inwalidom Polskim.

(—) Dr. Namysł, prezes — (—) Dr. St. Krasicki, Kier. Oddziału I.

Szanownej Publiczności oraz znajomem podaję do łaskawej wiadomości, że objęłem od pana Hirscha

„Hotel pod Orłem"
wraz z restauracją i spedytorstwem

przy ul. Krotoszyńskiej i proszę o łaskawe poparcie. Mojem zadaniem będzie mych klientów skorą i rzetelną obsługą zadowolić. Furmanki, powozy i bryczki wypożyczam każdego czasu.

Z poważaniem

Maksymiljan Matuszkiewicz

Baczność Włościanie!

W niedzielę dnia 30. t. m. o godzinie 12½ na sali p. Mroskowiaka w Koźminie odbędzie się

zebranie powiatowe

Polskiego Stronnictwa Ludowego

(dawniej Zjednoczenie Włościan)

celem wyboru delegatów na zjazd do Poznania. O liczny udział uprasza

Zarząd

Towarzystwo Pożyczkowe w Koźminie

Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności w Poznaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Poznaniu i Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu

przyjmuje

Oszczędności

płaci procent według umowy i załatwia szybko i tanio — wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości —

W poniedziałek dnia 1-go maja r. b.

sprzedawany będzie w Domu Katolickiem **przed południem o godzinie 11-ej przez**

licytację publiczną

jeden piec żelazny (westf.) i jeden bilard

Dozór kościelny

Pies polowczyk

2½ lata stary, nieuczony, korzystnie na sprzedaż!

Gdzie? wskaże ekspedycja „Orędownika".

Dom

do tego ca 9 mórg ziemi I kl.

natychmiast do sprzedania. Zgł. przyjmuje

Agentura Handlowa

Telefon 56 **Wł. Jaworski i Ska.** Telefon 56

Pióra (stalówki)

każdego rodzaju

poleca detalicznie i hurtownie

Skład papieru

E. Kraszewskiego w Koźminie

(Wydawnictwo Orędownika)